

BIJLAGE 2

BELEIDSPLAN STICHTING DETAILHANDELSFONDS

INLEIDING

Per 2015 treedt de 'Wet opheffing bedrijfslichamen' in werking. De huidige werkzaamheden van het HBD zullen na de opheffing niet worden overgenomen door de centrale overheid, het is aldus aan de detailhandel om desgewenst te voorzien in alternatieven. Na opheffing resteert een vermogen. In het kader van de afbouw van het HBD is het bestuur van het HBD voornemens om dit resterende vermogen als een subsidie te verstrekken aan de Stichting Detailhandelsfonds (SDF). Het is daarbij de intentie dat deze middelen bij hun aanwending zoveel mogelijk worden ingezet in de geest van de activiteiten die door het HBD werden verricht en rekening houden met de wijze waarop de middelen bij het HBD zijn opgebracht.

Met het oog op het maatschappelijk belang wil de SDF projecten en activiteiten faciliteren die bijdragen aan een goede sociaaleconomische ontwikkeling van de sector detailhandel en die niet uit reguliere middelen gefinancierd kunnen worden. Het betreft het bieden van financiële ondersteuning aan organisaties die projecten en activiteiten uitvoeren die voor de gehele sector detailhandel (of grote delen daarvan) van belang zijn en nog niet of onvoldoende door andere partijen worden uitgevoerd. Van belang is dat deze projecten en activiteiten aantoonbaar toegevoegde waarde hebben alsmede een duidelijk startpunt en eindresultaat. Ook heeft het de sterke voorkeur om alleen projecten en activiteiten te steunen die na een bijdrage in de ontwikkeling ervan een duurzaam resultaat opleveren. Dat betekent dat deze activiteiten en projecten na de bijdrage voortgezet kunnen worden middels eigen of alternatieve financiering dan wel dat een dergelijk project aantoonbaar een eenmalig grote impact heeft ten gunste van de sector.

Deze notitie is een nadere invulling van de 5 benoemde thema's in de richtlijnen voor aanvragen aan de SDF en bepaalt mede welke projectaanvragen in ieder geval toegekend kunnen worden.

HET FONDS

Het algemene doel is dat de activiteit zo veel mogelijk ten goede komt van en zichtbaar wordt voor de ondernemingen in de detailhandel. Het bestuur van SDF heeft de opdracht om het fonds relatief snel toe te kennen aan projecten. De ambitie is om dat in een periode van vijf jaar te doen en in tranches van ten hoogste 2,5 miljoen euro per jaar. In principe wordt jaarlijks de mogelijkheid geboden tot een projectaanvraag. Indien een project een langere looptijd heeft worden die jaarlijks geëvalueerd en toegekend.

THEMA KENNIS

Toegankelijke en betrouwbare data

Betrouwbare en actuele informatie over de detailhandel is essentieel voor zowel ondernemingen in de detailhandel als voor beleidsmakers bij overheden, werknemers- en ondernemersorganisaties, onderwijsinstellingen, banken, accountants enzovoorts. De Stichting Detailhandelseconomie en Maatschappij (Stidem) is in het leven geroepen om de continuïteit van de kennisinfrastructuur in de detailhandel te behouden en zich actief op te stellen als kennisplatform en denktank. In dat kader beheert Stidem het project basisinformatie dat voor de uitvoering is ondergebracht bij onderzoeksbureau Panteia. Het project basisinformatie is een startpunt. Een tijdshorizon van 5 jaar is voldoende om een duurzame, consistente, herkenbare en gefinancierde kennisinfrastructuur op te bouwen en uit te dragen. Naast de meer cijfermatige basisgegevens (statistische en bedrijfs-) economische gegevens over de sector detailhandel en haar afzonderlijke branches richt het onderzoeksprogramma zich op het ontwikkelen en uitdragen van kwalitatieve informatie (trends en ontwikkelingen) met betrekking tot de voor de detailhandel relevante thema's als leegstand, online verkoop, arbeidsmarkt en scholing, consumentengedrag, grensoverschrijdende handel enzovoorts.

BIJLAGE 2

Branche- en sectorgegevens (omzet)

Het grootste deel van de structuurkenmerken en prestaties wordt momenteel afgedekt door de informatie op www.detailhandel.info. Dit gebeurt op basis van CBS- en Locatusgegevens, aangevuld met branchespecifieke bronnen. Vanuit CBS wordt wel steeds minder gepubliceerd. Dat betekent dat voor allerlei branches op dit moment sprake is van hiaten (bijvoorbeeld rond bestedingen en omzetontwikkelingen op maandbasis). Vanuit het onderzoeksprogramma zou ingezet moeten worden op het invullen van deze hiaten op brancheniveau. Immers, banken maken steeds minder middelen vrij voor het zelf verzamelen van branche- en sectorgegevens en zullen in toenemende mate cijfers van Stidem gebruiken. Als een monitor geen juiste cijfers laat zien, kan dat verstrekkinge gevolgen hebben. Een extra investering in de kwaliteit van die gegevens is nodig. Daarbij is het van belang de samenwerking met eventuele, andere organisaties (bijvoorbeeld SOD op het terrein van Arbeidsmarkt) die soortgelijke data verzamelen, te optimaliseren. Mogelijk kan de wijze waarop een soortgelijke activiteit van het Bedrijfschap Horeca wordt geborgd als voorbeeld dienen.

Monitor gemeenten (verordeningen en beleid)

Over veel kwesties die op nationaal en Europees niveau spelen, worden ook op lokaal niveau besluiten genomen. Denk aan zaken als detailhandelsbeleid, administratieve lasten, alcoholbeleid, belastingen, biz-fondsen, bestemmingsplannen, parkeertarieven, veiligheid, venstertijden en winkeltijden. Om maximaal succes te kunnen behalen op bijvoorbeeld een dossier als winkelcriminaliteit is het ook van groot belang dat de stem van de detailhandel wordt gehoord in de gemeentepolitiek. Actuele kennis van deze zaken - welk beleid wordt gevoerd en wat verandert - is essentieel. Ook is van belang om op grond daarvan actie te ondernemen, opdat politici en ambtenaren detailhandelsvriendelijke keuzes maken. Beide aspecten, kennisopbouw en gericht een lobby voeren, heeft de detailhandel niet centraal georganiseerd. Wel zijn brancheorganisaties, ondernemingen en soms ook winkeliersverenigingen lokaal actief en zijn er voldoende mogelijkheden om centraal (nationaal) gegevens in te winnen.

Op grond van deze monitor kunnen nationale organisaties zoals DN, CBL, NWR en RND bijvoorbeeld besluiten om in de betreffende gemeente vertegenwoordigers (leden, ondernemers) te vragen om in actie te komen. Eventueel worden de lokale vertegenwoordigers ondersteund met een nationale publicatie en media-actie. De monitor draagt op deze wijze bij aan het verbinden en versterken van netwerken. Omgekeerd kan de lokale monitor aanleiding zijn om juist op nationaal niveau in actie te komen.

Met een extra investering kan een monitor worden ontwikkeld en op jaarbasis worden geactualiseerd. Het centraal en jaarlijks verzamelen en bewerken van de data van gemeenten is een efficiënte werkwijze. Daarbij is het wel van belang dat ook gekeken wordt naar de rol van de brancheorganisaties en de kosten in verhouding tot de baten. Het continu bijhouden op het niveau van alle onderwerpen kan immers arbeidsintensief en duur zijn.

Fondsenwerver/projectmedewerker voor continuïteit en efficiëntie

De financiering van Stidem zal in eerste instantie afkomstig zijn van een eerdere bijdrage uit het HBD en vervolgens SDF. Tegelijkertijd zal cofinanciering en coproductie gezocht worden bij overheden, branche- en koepelorganisaties van binnen en buiten de detailhandel, universiteiten enzovoorts. De extra investering in zowel data als een deeltijdsecretaris moet ertoe leiden dat Stidem zelfvoorzienend wordt.

THEMA INNOVATIE

Ontwikkelen van een gemeenschappelijke visie op innovatie

De detailhandel in Nederland heeft de ambitie om – vooruitlopend op aansluiting van thuiswinkel.org – te investeren in kennisontwikkeling op het gebied van e-commerce. Wat

BIJLAGE 2

nodig is, is begrip van de veranderende behoeften van consumenten. Welke trends en ontwikkelingen bepalen de veranderende behoeften, welke beperkende factoren die te maken hebben met 'tijd' en/of 'ruimte' kunnen met behulp van welke ontwikkelingen worden verminderd / opgeheven? Onder welke voorwaarden zijn consumenten bereid om welke gegevens over hem/haar te delen met retailer en wat voor voordelen moeten de consument dan toevallen? Allemaal vragen die ermee te maken hebben dat de huidige ondernemersorganisaties in de toekomst relevante hebben in de mate waarin ze hun leden (ondernemers) kunnen (ver)binden aan (groepen) consumenten. De basis zou een trendonderzoek zijn dat de resultaten van restructure 2020, shopping 2020, horeca of tomorrow zodanig verbindt dat het betekenisvol waarde toevoegt voor alle ondernemers in de detailhandel en hun huidige brancheorganisaties. Om naar een gemeenschappelijke toekomst toe te groeien is een gemeenschappelijke visie nodig c.q. een gemeenschappelijk verhaal.

Voorlichting over betrouwbare afrekeningsystemen

Op verzoek van de belastingdienst is sinds enkele jaren een keurmerk ontwikkeld voor standaard-kassasystemen. Voor ondernemers in de detailhandel biedt het werken met een betrouwbaar afrekeningsysteem een aantal voordelen. Er is sprake van een administratieve lastenverlichting in geval van belastingcontroles, standaard is bij genoemde kassa's voorzien in de bewaar- en informatieplicht, er is meer zekerheid en betrouwbaarheid over de opbrengstverantwoording, een betere beheersing van het risico op interne fraude en een dergelijk systeem helpt om te sturen op cijfers. Dit project valt met name onder het thema innovatie en onderwijs (professionalisering ondernemerschap). Verder zijn er raakvlakken met veiligheid.

Onderzoek en voorlichting betalingsverkeer

Activiteiten die voorzien in een krachtige aanpak van de problemen die de gezamenlijke detailhandel ondervindt op het terrein van Betalingsverkeer. Men richt zich hierbij met name op krachtige activiteiten richting overheden en detailhandel vanwege aanwezige expertise en ervaring. Er gaat een signaalfunctie vanuit.

THEMA VEILIGHEID

Stimuleren van preventie van winkelcriminaliteit

Detailhandel Nederland gaat in nauwe samenwerking met de brancheorganisaties een app maken die winkeliers helpt bij het beveiligen van hun winkelgebied. Via deze app, die landelijk wordt uitgerold, is het mogelijk dat winkeliers elkaar waarschuwen voor winkelcriminaliteit. Daarnaast biedt de app de mogelijkheid om foto's, filmmateriaal en berichten te delen. Hierbij wordt rekening gehouden met eventuele privacyregels. De winkeliers worden via de app op de hoogte gehouden van nieuws op gebied van veiligheid en winkelcriminaliteit. Daarnaast biedt de app de mogelijkheid tot het delen van informatie met de plaatselijke politie waardoor de samenwerking zal verbeteren. Waar mogelijk wordt aangesloten bij bestaande initiatieven zoals het KVO. Dit project valt met name onder het thema veiligheid.

Vergroten van de aangiftebereidheid via Afrekenen met winkeldieven

Jaarlijks wordt er 42.000 keer aangifte gedaan van winkeldiefstal. De MCB heeft in 2009 geschat dat er per jaar 1,7 miljoen gevallen van winkeldiefstal zijn. Winkeldiefstallen worden gepleegd door dieven van alle leeftijden, rangen en standen. Detailhandel Nederland heeft in 2013 de regeling 'Afrekenen met winkeldieven' (AMW) om niet overgenomen van het HBD. Winkeliers die een winkeldief betrappen en aangifte doen van winkeldiefstal, kunnen bij de winkeldief een civiele claim indienen van €181 voor de tijd die de winkelier kwijt is aan het observeren en aanhouden van de winkeldief. De stichting Afrekenen met winkeldieven voert de regeling zelfstandig uit. Om de deelname te vergroten dient in nauwe samenwerking met brancheorganisaties een plan van aanpak ontwikkeld en uitgevoerd te worden. Dit zal met name promotieactiviteiten bevatten. Een extra investering zal leiden tot meer succesvolle

BIJLAGE 2

claims en het veiligstellen van de continuïteit van deze regeling. Dit project valt met name onder het thema veiligheid.

Aanpak van rondtrekkende bendes

Op dit moment wordt een plan uitgewerkt voor de bouw van een nationale databank winkelcriminaliteit. Hiervoor was reeds een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd met financiële steun van het ministerie van Veiligheid en Justitie. In de huidige fase worden met name de juridische aspecten onder de loep genomen. Zodra dit gedaan is en zodra helder is welke (politiële en politieke) steun er komt, wordt besloten om de databank wel of niet te bouwen. Hiervoor zal dan een beroep worden gedaan op SDF.

Onderzoek en voorlichting winkelcriminaliteit

Activiteiten die voorzien in een krachtige aanpak van de problemen die de gezamenlijke detailhandel ondervindt op het terrein van winkelcriminaliteit. DN richt zich hierbij met name op krachtige activiteiten richting overheden en detailhandel vanwege aanwezige expertise en ervaring. DN heeft een signaalfunctie. Ook FNV Bondgenoten en CNV Dienstenbond hechten er aan dat het winkelpersoneel goed is toegerust om winkelcriminaliteit het hoofd te bieden. Daartoe wordt middels de FHKN Veiligheidsmagazines uitgegeven. Tevens is er de mogelijkheid om via E-learning tips en trucs te leren waaraan ook een certificaat is verbonden. In samenwerking met de ondernemers wordt de mogelijkheid voor weerbaarheidstrainingen geboden.

THEMA ARBEIDSMARKT EN ONDERWIJS

Stimuleren en ondersteunen van een professioneel personeelsbeleid

Het oogmerk is om hulpmiddelen voor P&O-beleid voor met name de MKB-detailhandel te ontwikkelen, werkgevers te ondersteunen bij het in dienst nemen van wajongers, de mogelijkheden tot reparatie van de WW in de private sfeer (cao) te onderzoeken en de wenselijke inrichting van het pensioenstelsel voor de detailhandel te onderzoeken. Een project als dit dient ter versterking van en in aanvulling op activiteiten die brancheorganisaties zelf reeds uitvoeren. Een extra investering uit het SDF is vooral bedoeld voor het inwinnen van advies en een bijdrage in de kosten die gemoeid zijn met voorlichting. Denk aan voorlichting over de beperking ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid vangnetters en het verbeteren van veiligheid met inbegrip van fraudepreventiebeleid. Uiteraard wordt nauw samengewerkt met de brancheorganisaties. Daarbij kunnen ook andersoortige projecten die bijdragen aan het professionaliseren van het ondernemerschap aan de orde komen. Dit project valt met name onder het thema onderwijs en arbeidsmarkt.

Investeren in personeel is belangrijk. Steeds kritischer consumenten en technologische innovaties stellen steeds hogere eisen aan de medewerkers in de detailhandel. Essentieel hierbij is om de kennis up-to-date te houden voor ondernemer en medewerker. De aspecten onderwijs, opleiding en training vormen dan ook een steeds belangrijkere rol binnen de detailhandel. Het regulier onderwijs en de instroomprojecten voorzien de detailhandel van gekwalificeerde medewerkers conform een opleidingsstructuur die door sociale partners is vastgesteld. Opleiding en training van ondernemers en medewerkers dragen bij aan versterking van medewerkers op de arbeidsmarkt, verbetering van detailhandelsbedrijven en versterking van de sector als geheel. Brancheorganisaties zijn vanwege de beperkte capaciteit in menskracht en middelen niet altijd toegerust om onderwijs- en opleidingsvraagstukken op te pakken.

THEMA DETAILHANDELSSTRUCTUUR

Aanpak huurderskosten

De winkelier is voor zijn bedrijfsvoering nog steeds in grote mate afhankelijk van de locatie. De huidige huurwetgeving biedt voldoende mogelijkheden voor verhuurders om meer verscheidenheid in winkelgebieden te realiseren. Deze mogelijkheden worden echter nauwelijks benut. Allerlei zaken die logischerwijs niet onder servicekosten in winkelcentra

BIJLAGE 2

zouden moeten vallen, worden door de verhuurder te vaak bij dit kopje ondergebracht. Bovendien is er voor de verhuurder geen reden om de kosten in de hand te houden, de huurder betaalt immers de rekening. Daardoor zijn de kosten vaak onnodig hoog. Door een project servicekosten op te starten worden de berekening en opbouw van de servicekosten inzichtelijker en kan worden gecontroleerd of de werkelijke kosten doorberekend worden aan de huurders. Dit project valt onder het thema detailhandelsstructuur.

Ook is ondersteuning voor het Actieplan Detailhandel nodig. Dit vraagt nadere uitwerking die mede afhankelijk is van de uitkomsten van genoemde Retailagenda. Die agenda beoogt vraagstukken inzake de detailhandelsstructuur en logistiek te beantwoorden. Denk aan betere sturing op winkelvastgoedontwikkeling, thuisbezorging en afhaalpunten, en venstertijden en milieuzones.

Voorlichting en onderzoek detailhandelsstructuur

Activiteiten die een competitieve, goede en verantwoorde ontwikkeling van de detailhandelsstructuur bevorderen. De detailhandel levert een grote bijdrage aan de ruimtelijke structuur, identiteit, aantrekkelijkheid en levendigheid van Nederland. De detailhandel heeft zodoende een grote invloed op de aantrekkelijkheid van dorpen en steden. Een stad, dorp of wijk zonder winkels wordt als onprettig en onleefbaar ervaren. Voor haar bestaan is de detailhandel onder andere sterk afhankelijk van de bereikbaarheid van haar winkels, zowel voor de goederen in de schappen als voor consumenten die onze winkels bezoeken. De parkeergelegenheden zijn essentieel: wanneer de consument gaat winkelen begint en eindigt het winkelbezoek vaak in de parkeergarage. Daarom moet deze betaalbaar, dicht bij de winkel en aantrekkelijk zijn. Daarnaast hebben winkeliers te maken met allerlei regels voor winkelinrichting, de toename van de lokale belastingdruk, misstanden in de relatie tussen huurder en verhuurder, et cetera. De stuurgroep Vestigingszaken van DN zet zich in om deze en andere kwesties die spelen in en rond de winkel aan te kaarten.

Daarnaast is het een optie om extra te investeren in de PR en communicatie van DN om de verschillende activiteiten zichtbaar te maken voor de winkeliers; in nauwe samenwerking met de brancheorganisaties.

THEMA POLITIEKE EN MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN

In uitzonderlijke gevallen kunnen op basis van actualiteit in zaken die niet tevoren te voorzien waren, organisaties in de sector (financieel) in staat gesteld worden om snel in te spelen op actuele maatschappelijke en politieke ontwikkelingen. In dit stadium wordt gedacht aan ondersteuning voor het Actieplan Detailhandel en de uitkomsten van de Retailagenda. Dit vraagt nadere uitwerking die mede afhankelijk is van de uitkomsten van genoemde Retailagenda. Die agenda beoogt vraagstukken inzake de detailhandelsstructuur en logistiek te beantwoorden. Denk aan betere sturing op winkelvastgoedontwikkeling, thuisbezorging en afhaalpunten, en venstertijden en milieuzones. Ook onderzoek met het oog op de hervorming van het belastingstelsel en activiteiten gericht op handhaving van wet- en regelgeving zouden voor ondersteuning in aanmerking moeten komen.